

Kære borgere. Godt nytår.

Det har været et begivenhedsrigt år. Vi har alle haft gode og lykkelige oplevelser, men også sørgelige oplevelser.

Vi har mistet personer vi elskede og de vil altid være i vores hjerter. Jeg sender min dybeste medfølelse til de personer der har mistet deres kære.

Men uanset de oplevelser vi går igennem, så går livet videre.

I 2023 blev jeg far for tredje gang. Og igen var det en stor og uforglemmelig oplevelse for mig. Børnene giver så meget lykke.

Kære alle, tusind tak for året der er gået!

Vi har passeret 2023 og vi går ind i det nye år med glæde og spænding.

Lyset er ved at vende tilbage i hele landet og i den kommende tid vil folk i nord begynde at se solen igen. Lyset og solen giver os energi og fornyede kræfter.

Selvom efteråret kan være præget af storme og vinteren kan være kold, så bliver mørket altid erstattet med lys og håb.

Ligesom når morgensolen titter frem, varmer og farver vores omgivelser med det smukkeste lys. Det giver en lykkefølelse og giver os fornyede kræfter.

Vi lever i et land hvor omgivelserne til tider kan være hårde og besværlige. Men vi er dygtige til at tilpasse os foranderlige forhold.

-o-

Selvom vi er få indbyggere, så har vi meget at være stolte over.

Vi har nogle af de dygtigste digtere, kunstnere, musikere, forfattere og skuespillere.

Vi har dog meget mere end det. Vi har også dygtige sportsudøvere der sagtens kan komme på niveau med verdenseliten.

Tae Kwon Do-holdet deltog i Europamesterskabene og opnåede flotte resultater. Lars Lennert Abelsen kom hjem med bronze og det er vi meget stolte af.

Ligesom vi også er stolte af håndboldkvinderne der formåede at samle os, da de deltog i VM i 2023.

I kæmpede for vort land.

Og I gjorde det godt.

Det I opnåede var fantastisk!

I kæmpede. I var rollemodeller og hvor gjorde i os stolte.

Jeres resultat er ikke tilfældigt og I opnåede det ved at være fremsynede. Forberedelserne startede for 10 år siden.

I løbet af de 10 år har i deltaget i kvalifikationskampe, hvor I har tabt. Men I gav aldrig op.

Jeres ihærdighed bar frugt.

Stort tillykke til jer, men også til den grønlandske befolkning.

I vandt med jeres deltagelse i VM.

I har gjort et kæmpe positivt indtryk på børnene. I har givet dem drømme. I har påvirket dem, så de også sætter sig nogle mål for fremtiden.

Næste generation af håndboldspillere er godt på vej.

U 20 drengehold deltog i VM i Grækenland i 2023.

Og U 18 pigerne har kvalificeret sig og skal i år deltage ved VM i Kina.

Jeg ser frem til at følge jer på jeres vej.

Håndboldkvinderne har haft en klar målsætning som de sigtede efter. Lad os huske dette og lad os inspireres af dem. Ikke kun på selve resultatet, men troen på at fremtiden bringer muligheder.

Vores forfædre levede også på denne måde – ved at hjælpe hinanden og ved at give deres efterkommere et fundament.

Vi skal huske at være taknemmelige.

I alle bosteder her i landet, gør de frivillige et kæmpe arbejde uden at få løn for det. De arbejder som trænere eller i foreninger. I er rollemodellerne her i landet. At hjertet tak til jer der er med til at løfte foreningsarbejdet i sportsklubberne, jer der synger i kor og alle jer andre i foreningerne. Tusind tak for det store arbejde udfører.

-o-

Der er mange ting som vi kan samles om i Grønland.

I løbet af mange fredage har Kimmernaq Kjeldsen formået at samle befolkningen med sine udsendelser i KNR med overskriften "Kinamita". Hun har inviteret kendte som ukendte rollemodeller i studiet for at præsentere dem for befolkningen. Det har været en fornøjelse at se udsendelserne. Nogle af gæsterne lever et stille liv, selvom de gør en stor forskel i samfundet.

Der findes mange talenter iblandt os.

Der findes mange unikke personer iblandt os.

Der er brug for os alle – her i samfundet.

-o-

Vi står overfor mange udfordringer og der er nok af opgaver at tage fat på. Der er brug for os alle til at løse disse udfordringerne. Dig og mig – det er vigtigt at vi hver især yder en indsats for vores efterkommeres skyld. Hvis vi blot venter og ikke handler, så rykker vi ikke fremad.

Hvis vi skal overkomme de udfordringer vi har samfundsmæssigt men også personligt, så er uddannelse vejen frem.

Der er mange positive sider ved at tage en uddannelse.

Et eksempel er, at man sikrer selvforsørgelse.

Hvis man kan tage vare på sig selv, så bliver der færre at hjælpe.

Vi skal være stolte over, dem der kan forsørge sig selv og dem der har taget en uddannelse.

Det er underordnet, hvilken uddannelse man har taget. Vejen frem er selvforsørgelse.

Uddannelse er ligeledes vejen frem for et mere ligeværdigt samfund.

I Naalakkersuisut glædes vi over, at flere tager en uddannelse, men vi ønsker at endnu flere skal uddanne sig. Da det er nøglen til større frihed.

Det er vigtigt at højne og styrke uddannelsesniveaueet.

Derfor er det mit håb, at alle der tænker på at tage en uddannelse søger ind på en uddannelse i år.

Vi skal alle deltage i udviklingen af vort land.

For et par måneder siden blev der holdt en konference i Sisimiut med deltagelse af 39 unge fra forskellige bygder.

De unge der deltog på konferencen kom med deres bud til fremtidige jobs.

Et af deres budskaber var, at der skal være flere muligheder for uddannelse. Da de har drømme om at videreuddanne sig.

Vi skal lytte til de unges holdninger og hjælpe dem på vej.

Derfor har Naalakkersuisut fornyligt fremlagt Holdbarheds- og vækstplan 2, hvor uddannelse er omdrejningspunktet for alle tiltag.

-o-

Der er nemlig brug for os alle. Uanset hvor vi er. Uanset hvordan vi er stillet, så skal vi altid have muligheder.

Vi er alle ligeværdige.

Vi ved alle, hvilke mål vi har.

Vi skal blive mere selvstændige, også som land.

Jeg forestiller mig:

Et stærkt folk

Et folk som tager ansvar

Et folk der står sammen

Et folk som udvikler sig

Et stærkt folk både fysisk og psykisk og som støtter hinanden

For vi er alle ligeværdige.

-o-

I løbet af livet kan vi alle blive ramt af sygdom.

I løbet af livet kan det blive nødvendigt at bede om hjælp.

At bede om hjælp er ikke en dårlig ting.

Der er mange opgaver at tage fat på i sundhedsvæsenet. Og det er vigtigt at vi i fællesskab løfter dette område.

Vores sundhedsvæsen har store udfordringer og det skal gøres meget bedre.

I 2023 blev Naalakkersuisut og fire partier i Inatsisartut enige om et sundhedsforlig.

Naalakkersuisut og flertallet i Inatsisartut har i fællesskab reageret på udfordringerne.

Derfor har vi afsat 114 millioner kroner ekstra til sundhedsvæsenet på finansloven i budgetperioden.

De penge der er sat til side skal blandt andet gå til; Sikring af behandling af akut sygdom og tilskadekomst, sikring af kræftbehandling, rekruttering, fastholdelse og uddannelse.

Vi er klar over, at de ekstra midler ikke er nok til at løse udfordringerne, da der stadig er mange opgaver at løse. Hvis alle opgaverne skal løses, så har vi brug for flere varme hænder.

Jeg vil gerne takke alle de ansatte i sundhedsvæsenet der løfter en stor opgave.

Jeg håber at de også i fremtiden kan fuldføre deres opgaver, for de er vigtige og ekstraordinære.

-o-

Der findes mange hårdtarbejdende personer i vort land, der er dedikeret til deres arbejde og som tager på arbejde hver dag for at kunne forsørge deres familie.

Tak for jeres indsats. Og tak fordi I er med til at løfte samfundet.

Vi er alle ligeværdige.

Hvorend vi er, og uanset hvordan vi er stillet – så er vi alle ligeværdige og der er brug for os alle.

-o-

Der er mange ting at tage fat på her i landet.

Der er mange vigtige opgaver i 2024 hvor nogle allerede er igangsat og nye vigtige opgaver som venter på os.

I efteråret besluttede Inatsisartut at Naalakkersuisut skal sikre den videre behandling af det udkast til en forfatning for Grønland. I Naalakkersuisut er vi gået igang med arbejdet, for vi har viljen til at blive selvstændige.

Det er Jer som befolkning, der skal komme med Jeres meninger. I er nemlig dem som skal tage ejerskab for forfatningen.

Det er vigtigt for os, at høre hvilke meninger befolkningen har og derfor er vi godt igang med at planlægge det videre forløb. Vi satser på at være færdige med planen indenfor et halvt år.

Arbejdet er dog langt fra færdigt. I de kommende år vil vi realisere det.

Lad os rykke sammen. Ved at påbegynde arbejdet, vil næste skridt at være realisere det.

Der vil være bump på vejen, men vi vil overkomme udfordringerne i fællesskab og forståelse.

-o-

Uligheden i landet er alt for stor og derfor forhandler partierne omkring en ny skattereform. Vi regner med at kunne blive enige om en aftale i begyndelsen af det nye år, da det er vigtigt at vi aflaster befolkningen.

Det er et vigtigt arbejde som vi prioriterer højt.

Dog vil jeg sige at det ikke er noget der kan færdiggøres på en nat, men vi arbejder på højtryk for at gøre det færdigt inden slutningen af denne valgperiode.

Målet med skattereformen er at forbedre arbejdernes forhold. Sagt på en anden måde, så skal dette have en positiv virkning for de lavtlønnede og for dem med mellemindkomster.

I Naalakkersuisut er vores mål at sænke skatteprocenten i hele landet og at person skattefradraget forhøjes så det gøres tidssvarende, så det bliver lettere at forsørge sig selv.

-o-

For mange pensionister og førtidspensionister vil vilkårene blive forbedret i det nye år. Både Naalakkersuisut og Inatsisartut er enige om at afskaffe den gensidige forsørgerpligt.

Hvad enten man er pensionist eller førtidspensionist, så vil det ikke længere have betydning for pensionen, når ens partner stadig er på arbejdsmarkedet.

Det vil få stor betydning for den enkelte, da de vil få forbedret deres vilkår.

Det Økonomiske Råd har ligeledes udtalt, at dette tiltag vil motivere folk til at arbejde, og at det vil have stor gavn, da vi i de kommende år kommer til at mangle arbejdskraft.

For der er brug for alle.

Med vores tiltag i denne valgperiode har vi taget nogle vigtige skridt for at forbedre vilkårene for pensionister og førtidspensionister, med vi er ikke færdige. Det er dog glædeligt, at vi har opnået disse resultater, der har medført at førtidspensionister og pensionister har fået cirka 46 millioner kroner mere imellem hænderne.

Jeg er sikker på, at pensionisterne og førtidspensionisterne vil nyde godt af at de har fået flere midler og at vi har afskaffet den gensidige forsørgerpligt.

Pensionisterne har arbejdet i mange år for vores skyld.

-o-

Klimaet bliver varmere. Og det går alt for hurtigt.

Vi mærker alle klimaforandringerne.

Vejret er blevet mere ustabil og vejret er svært at forudse.

Forskerne har konkluderet, at det varmere klima er menneskeskabt og derfor er vi forpligtiget til at handle.

Vi deltager i klimakampen og derfor besluttede vi i efteråret at tilslutte os Paris-aftalen. Det er vi stolte af og glade for. Vi skal nemlig også tænke på de kommende generationer. Det vi har overtaget, har vi nemlig kun til låns.

Vi er nødt til at handle. Vi lever af dyrene og hvis vi skal fortsætte med dette, så er vi nødt til at handle nu.

Til Inatsisartuts efterårssamling blev det besluttet, at der kan ydes klimabetinget katastrofehjælp til fiskere, fangere og fåreholdere. Det er dem der lever af naturen og det er dem som mærker klimaforandringerne – som et eksempel kan nævnes fangerne i Avanersuaq som er udfordret af manglende islæg. Vi kan ikke komme udenom at hjælpe de personer der virkelig har brug for hjælp.

-o-

Det vigtigste erhverv i Grønland er fiskeriet.

Eksporten af fisk og skaldyr. Vi kan derfor ikke undvære fiskere, fabriksarbejderne og eksportørerne og vi har meget at takke dem for.

I Naalakkersuisut er vi glade for at det kystnære fiskeri efter hellefisk har været stabilt kørende.

Fiskeriet er fundamentet for landets økonomi. Fiskeriet har derfor en kæmpe betydning for landet.

Og derfor skal vi have kigget på fiskeriloven. Den nuværende lovgivning skal tilpasses det nuværende erhverv.

Den nye lovgivning skal være mere tidsvarende for de kystnære fiskere.

Landets ressourcer skal fordeles til flere.

Den kommende fiskerilov er i høring og befolkningen har nu mulighed for at komme med deres holdninger.

Fiskeriloven har været debatteret i mange år og Naalakkersuisut vi færdiggøre arbejdet. Vi vil fremlægge lovforslaget til Inatsisartuts forårssamling.

Vi skal med fiskeriloven sikre, at fiskeriet på bedste vis stadig er landets vigtigste økonomiske indtjening.

Mange interessenter vil deltage i høringen. Et er dog sikkert. Vi kan ikke tilfredsstille alle. I Naalakkersuisut er vi dog enige om, at det er vigtigt med et bæredygtigt fiskeri, og det vil vi også prioritere i den nye fiskerilov. I forbindelse med ændringen af lovgivningen, skal splittelse ikke være i fokus. I stedet skal vi samle os og vi skal ikke forhaste os, når vi tager beslutningen. Vi skal ikke kun tænke på vores egne lommer men se helheden i samfundet.

Hvis vi ikke er fælles om dette, så kan vi ikke forny fiskeriloven.

Hvis vores indtægtsgrundlag bliver påvirket, så vil det få stor betydning for vores levestandard. Og derfor er det vigtigt at vi laver en fiskerilov med omtanke.

-o-

For at sætte yderligere skub i økonomien er et af vejene udvinding af råstoffer på en bæredygtig måde. For at skabe de bedste rammer er vi igang med en strategi. Strategien skal sikre, at råstofaktiviteterne ikke forurener eller skader naturen.

Det er ikke godt at basere den fremtidige indtægtsgrundlag alene på eksport fra fiskeriet.

Vi er nødt til at se fremad og planlægge.

Vi er på selvstændighedens vej og derfor skal vi også finde nye indtægtsmuligheder.

Som eksempel skal vi benytte os mere af grøn energi og vand.

For Naalakkersuisut er en mere ensartet udvikling i hele landet vigtig og derfor sætter vi rammerne for dette i denne valgperiode.

Vi vil i de kommende år finansiere og igangsætte anlæggelsen af det kommende vandkraftværk mellem Qasigiannuguit og Aasiaat og vi vil udvide i Nuuk og Tasiilaq.

-o-

Som verdensborgere påvirkes vi også af udefrakommende faktorer og priserne kan ændres og stige.

Vi kan politisk sætte rammerne. Men vi kan ikke styre verdenspriserne.

Og derfor vil det være gavnligt, hvis vi som borgere selv kunne lægge lidt til side.

Vores forfædre var utrolig dygtige. De var gode til at samle forråd til dårlige tider uden at tænke på hjælp fra det offentlige. Det viser hvor gode de var til at tilpasse sig forholdene og til at hjælpe hinanden.

Det er et af de områder vi bør styrke. Næmlig selvforsørgelse, da det skaber en større frihed og man på den måde ikke forventer hjælp fra det offentlige.

Selvfølgelig skal det offentlige hjælpe de personer der har brug for hjælp. Men derfor er det vigtigt at befolkningen tilpasser sig.

-o-

Der er mange forhold som vi ikke selv kan styre. Som et eksempel kan jeg nævne russernes forfærdelige invasion og krig med Ukraine som nu har stået på længe. Og det samme med konflikten mellem Israel og den militante islamistiske bevægelse Hamas.

Lad os håbe at krig aldrig bliver noget som vi grønlandere skal gå igennem, da krig går ud over uskyldige og børn. Lad os fastholde troen på at konflikter kan løses via dialog.

De krige jeg lige har nævnt har betydning for vores import og priserne på varer. De penge vi har imellem hænderne har mindre værdi nu og vi kan frygte at de får endnu mindre værdi.

Og derfor er det vigtigt med stram styring af økonomien og at gøre forholdene lettere gennem reformer.

Og vi er også nød til at tilpasse os til uforudsigelige tider.

På grund af inflationen har Naalakkersuisut fornyligt sat penge af til hjælpepakker til børnefamilier med de laveste indkomster og der er skabt mulighed for hjælp til de borgere, som bor i yderdistrikter, der er udfordret på deres levebrød på grund af klimaforandringerne.

-o-

Og for at styrke handlen har vi foretaget os flere ting.

For et par måneder siden åbnede vi vores repræsentation i Kina i Asien.

Det er vigtigt med vores repræsentation i Kina. Kina og Asien er vigtige, da de er de største aftagere af vores fisk og skaldyr.

Der er heller ikke tvivl om, at vi får flere turister fra udlandet når de nye lufthavne tages i brug. Det er også vigtigt med en udvikling af turismen for vort lands økonomi. Det sidste år har vi set en mærkbar stigning af turister til landet og vi er nødt til at være klar til denne udvikling, hvis vi som borgere skal have det bedste ud af det stigende antal turister.

Vi skaber rammerne for den videre udvikling af de eksisterende lufthavne samt udvikling af byer og yderdistrikter samt sikre at der bliver bygget i hele landet.

Og derfor er det vigtigt at styrke samarbejdet med andre lande. Så det gavner landet. For når det handler om os, så skal vi reelt være en del af det.

Naalakkersuisut kan absolut ikke acceptere, når der debatteres og tages beslutninger hen over hovedet på os. Vi er ikke længere en koloni og når det handler om os, så er det os det har ordet, selvfølgelig.

Det slog jeg også fast, da jeg i efteråret var i Norge.

Vores historie rummer mange positive hændelser. Men der er også kommet ting frem i lyset som er chokerende og forfærdelige. Et eksempel er spiral-sagen hvor unge piger har fået sat spiraler op uden deres samtykke. Jeg kan absolut ikke acceptere dette. Det er ønskeligt at disse kvinder deltager, når forskerne går igang med at afdække sagen. I skal vide, at I har min fulde opbakning og det rører mig dybt og gør mig ked af det.

-o-

Jeg håber at vi i det nye år vil opleve tryghed, og at vi vil give vores børn og ældre omsorg.

Børn og unge har brug for at vi inspirerer dem og viser dem grænser. At sætte grænser er ikke en dårlig ting, men er et udtryk for kærlighed.

Vi har tendens til at fokusere på hindringer. Lad os ædne dette og istedet hjælpe hinanden i det nye år. På den måde kan vi opnå meget mere.

Vi er nemlig alle unikke og har hver især noget at gi af.

Vi skal huske på, at livet er værdifuldt – det er det vigtigste at minde os selv om i hverdagen.

Jeg forestiller mig:

En befolkning i velfærd

En befolkning som står på egne ben

Men hvis vi skal nå dertil, så er vi nødt til at planlægge. Ligesom vi så det med kvinde håndboldspillerne, som planlagde og satte deres mål for fremtiden.

Borgere i Grønland.

Vi har alle en masse fælles mål.

Lad os i fællesskab skabe den bedste fremtid for vores børn og unge.

Lad os i fællesskab skabe de bedste vilkår for befolkningen.

Lad os ære de ældre og give dem kærlighed.

Vi er alle ligeværdige og der er brug for os alle.

Kære medborgere og alle borgere i verdenen.

Godt nytår.